

(1) דברים פרק כו

- (ה) . . . אַרְמֵי אֲבֹד אֲבִי וַיִּרְדּוּ מִצְרַיִם וַיִּגְרַם שָׁם בְּמַתִּי מַעַט וַיְהִי שָׁם לְגוֹי גָדוֹל עָצוּם וְרַב:
(ו) וַיִּרְעוּ אֶת־נֹוֹ אֱלֹהֵי הַמִּצְרַיִם וַיַּעֲבֹדוּ וַיִּתְּנוּ עֲלֵינוּ עֲבֹדָה קָשָׁה:
(ז) וַנִּצְעַק אֵל ה' אֱלֹהֵי אֲבֹתֵינוּ וַיִּשְׁמַע ה' אֶת קִלְנוּ וַיִּרְא אֶת עַנְיֵנוּ וְאֶת עֲמַלְנוּ וְאֶת לְחַצְנוּ:
(ח) וַיִּוצֵאֵנוּ ה' מִמִּצְרַיִם בְּיַד חֲזָקָה וּבְזֹרַע נְטוּיָהּ וּבְמִרְא גָדֹל וּבְכַאֲתוֹת וּבְמִפְתָּיִם:

(2) שמות פרק ד

- (כט) וַיִּלְךְ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וַיֹּאסְפוּ אֶת כָּל זַקְנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל:
(ל) וַיִּדְבַר אַהֲרֹן אֶת כָּל הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר ה' אֵל מֹשֶׁה וַיַּעַשׂ הָאֵתֶת לְעֵינֵי הָעָם:
(לא) וַיֵּאמְרוּ הָעָם וַיִּשְׁמְעוּ כִּי פָקַד ה' אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְכִי רָאָה אֶת עַנְיָם וַיִּקְדּוּ וַיִּשְׁתַּחֲווּ:

(3) שמות פרק ו

- (ט) וַיִּדְבַר מֹשֶׁה כִּן אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא שָׁמְעוּ אֶל מֹשֶׁה מִקְצֶר רוּחַ וּמִעֲבֹדָה קָשָׁה: פ

(4) יחזקאל פרק כ

- (ה) וְאֶמְרַת אֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה בַּיּוֹם בְּחָרִי בְּיִשְׂרָאֵל וְאָשָׂא יָדִי לְזֶרַע בֵּית יַעֲקֹב וְאֹדַע לָהֶם
בְּאָרְץ מִצְרַיִם וְאָשָׂא יָדִי לָהֶם לֵאמֹר אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם.
(ו) בַּיּוֹם הַהוּא נִשְׁאֲתִי יָדִי לָהֶם לְהוֹצִיאֵם מֵאֶרְץ מִצְרַיִם אֶל אֶרֶץ אֲשֶׁר תִּרְתִּי לָהֶם זָבַת חֶלֶב וּדְבַשׁ צָבִי
הִיא לְכָל הָאֲרָצוֹת.
(ז) וְאָמַר אֲלֵיהֶם אִישׁ שְׁקוּצִי עֵינָיו הִשְׁלִיכוּ וּבְגִלּוּלֵי מִצְרַיִם אֶל תִּטְמְאוּ אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם.
(ח) וַיִּמְרוּ בִי וְלֹא אָבוּ לְשָׁמַע אֵלַי אִישׁ אֶת שְׁקוּצִי עֵינֵיהֶם לֹא הִשְׁלִיכוּ וְאֶת גִּלּוּלֵי מִצְרַיִם לֹא עָזְבוּ וְאָמַר
לְשִׁפְךָ חַמְתִּי עֲלֵיהֶם לְכָלוֹת אִפִּי בָהֶם בְּתוֹךְ אֶרֶץ מִצְרַיִם.
(ט) וְאֶעֱשֶׂה לְמַעַן שְׁמִי לְבַלְתִּי הַחֵל לְעֵינֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הֵמָּה בְּתוֹכָם אֲשֶׁר נֹדַעְתִּי אֲלֵיהֶם לְעֵינֵיהֶם לְהוֹצִיאֵם
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם.
(י) וְאֹצִיאֵם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וְאֶבְאֵם אֶל הַמִּדְבָּר.

(5) מדרש תנחומא (ורשא) פרשת שמות סימן ה

אמר הנביא בה' בגדו כי בנים זרים ילדו עתה יאכלם חדש (הושע ה) שהיו מולידין ולא מלין, ללמדך
כשמת יוסף הפרו ברית מילה אמרו נהיה כמצרים, כיון שראה כן הפר הקדוש ברוך הוא את האהבה
שהיה אוהב אותם שנאמר (תהלים קה) הפך לבם לשנא עמו, עתה יאכלם חדש, חדש כתיב, עמד מלך
חדש וחדש עליהן גזירות קשות לכן כתיב ויקם מלך חדש אשר לא ידע את יוסף.

(6) רמב"ם עבודה זרה א:ג

. . . ויעקב אבינו למד בניו כולם והבדיל לוי ומינהו ראש והושיבו בישיבה ללמד דרך השם ולשמור
מצות אברהם, וצוה את בניו שלא יפסיקו מבני לוי ממונה אחר ממונה כדי שלא תשכח הלמוד, והיה
הדבר הולך ומתגבר בבני יעקב ובנלוים עליהם ונעשית בעולם שהיא יודעת את ה', עד שארכו
הימים לישראל במצרים וחזרו ללמוד מעשיהן ולעבוד כוכבים כמותן חוץ משבט לוי שעמד במצות
אבות, ומעולם לא עבד שבט לוי עבודת כוכבים, וכמעט קט היה העיקר ששתל אברהם נעקר וחזרין
בני יעקב לטעות העולם ותעיותן, ומאהבת ה' אותנו ומשמרו את השבועה לאברהם אבינו עשה משה
רבינו רבן של כל הנביאים ושלו, כיון שנתנבא משה רבינו ובהר ה' ישראל לנחלה הכתירן במצות
והודיעם דרך עבודתו ומה יהיה משפט עבודת כוכבים וכל הטועים אחריה.

(7) אברבנאל הגדה של פסח "פסח"

ועם היות בני ישראל גם הם זונים אחרי עבודת מזל טלה ומיחדים אליו בכוריהם כמו שבא בהקדמה
הרביעית, הנה לא עזבו את ה' אבל היו חושבים שיושפעו מהמזל שהוא טובות אף כי השי"ת הוא
אלהיהם ואלהי אבותיהם, ולכן צעקו אל ה' בצר להם. ואמר הכתוב ששמע אלהים את נאקתם ויזכור
את בריתו שהיו סבות מניעות לגאולה, ומצד אחר וירא אלהים את בני ישראל ר"ל ראה גלוליהם שהיו
עובדים למזל טלה כמו המצריים. והשי"ת הכריע ע"י בריתו וצעקתם את הסבות המונעות את הגאולה
שהם מעשיהם הרעים והטה כלפי חסד לרחם עליהם וזהו אמרו וידע אלהים, ר"ל שחמל עליהם לגאלם,
ולכן שלח לפנייהם איש משה עבדו להשריש בהם ראשונה האמונה והתורה האמתית כמו שאמר לו לך
ואספת את זקני ישראל ואמרת אליהם ה' אלהי אבותיכם נראה אלי וגו'.

(8 ספורנו הקדמה לתורה

וסיפר בספרו השני כי מאז החל זרע ישראל לחלק ברית אבותם במצרים כאשר העיד יחזקאל באמרו וימרו בי ולא אבו לשמוע אלי איש שקוצי עיניו לא השליכו ואת גלולי מצרים לא עזבו ואומר לשפוך חמתי עליהם לכלות אפי בהם בתוך ארץ מצרים. היו לעבדים בפרק עד אשר שבו קצתם והתפללו ומלאך פניו הושיעם.

(9 במדבר רבה (וילנא) יג:ח

רבי יהודה ורבי נחמיה ורבנן רבי יהודה אומר לכך מנה ראובן ושמעון ולוי לעצמם שכל השבטים לא שמרו יחוסיהם במצרים וראובן ושמעון ולוי שמרו יחוסיהם לכך הוא מונה שם יחוסם. ר' נחמיה אומר כל השבטים היו עובדי עבודת כוכבי' במצרי' ושבט ראובן ושמעון ולוי לא עבדו עבודת כוכבים ולכן זכו למנות לעצמם.

(10 מכילתא דרבי ישמעאל בא - מס' דפסחא פרשה ה

והיה לכם למשמרת וגו' מפני מה הקדים הכתוב לקיחתו של פסח לשחיטתו ארבעה ימים היה רבי מתיא בן חרש אומר הרי הוא אומר ואעבור עליך ואראך והנה עתך עת דודים (יחזקאל טז ח). הגיע שבועתו שנשבע הקב"ה לאברהם שיגאל את בניו ולא היה בידם מצות שיתעסקו בהם כדי שיגאלו שנאמר שדים נכוננו ושערך צמח ואת ערום ועריה וגו' (יחזקאל טז ז) ערום מכל מצות נתן להם הקדוש ברוך הוא שתי מצות דם פסח ודם מילה שיתעסקו בהם כדי שיגאלו שנאמר ואעבור עליך ואראך מתבוססת בדמך וגומר (יחזקאל טז ו) ואומר גם את בדם בריתך שלחתי אסיריך מבור אין מים בו (זכריה ט יא) לכך הקדים הכתוב לקיחתו של פסח לשחיטתו ד' ימים שאין נוטלין שכר אלא על ידי מעשה.

(11) רבי אליעזר הקפר ברבי אומר וכי לא היה בידם של ישראל ארבע מצות שאין כל העולם כדאי בהם שלא נחשדו על העריות. ולא על לשון הרע ולא שנו את שמם ולא שנו את לשונם. ומנין שלא נחשדו על העריות שנאמר ויצא בן אשה ישראלית (ויקרא כד י) להודיע שבחן של ישראל שלא היה ביניה' אלא זה ופרסמו ופרטו הכתוב . . .

(12) ומנין שלא נחשדו על לשון הרע והיו אוהבין זה את זה תלמוד לומר ושאלה אשה משכנתה (שמות ג כב) כבר היה בידם שנים עשר חדש ואי אתה מוצא אחד מהם שהלשין על חברו

(13) ומנין שלא שנו שמם כשם שמייחסן בירידתן שנאמר ראובן שמעון לוי ויהודה (שמות א ב) כך מייחסן בעלייתן ראובן שמעון לוי ואו' ויתילדו על משפחותם לבית אבותם וגו' (במדבר א יח) ואו' המלאך הגאל אותי מכל רע יברך את הנערים ויקרא בהם שמי וגו' (בראשית מח טז)

(14) ומנין שלא שנו את לשונם שנ' כי פי המדבר אליכם (בראשית מה יב) ואו' ויאמרו אלהי העברים נקרה עלינו וגו' (שם' ה ג) ואומר ויבא הפליט ויגד לאברהם העברי (בראשית יד יג).

(15) ומפני מה הקדים לקיחתו של פסח לשחיטתו ד' ימים לפי שהיו ישראל שטופין בע"ז במצרים וע"ז שקולה כנגד כל המצות שנא' והיה אם מעיני העדה נעשתה בשגגה (במדבר טו כד) יחד הכתוב המצוה הזאת ואמרה ענין בפני עצמו ואי זה זה עבודה זרה . . .

(16) ר' יהודה בן בתירא אומר הרי הוא אומר ולא שמעו אל משה מקוצר רוח וגו' וכי יש לך אדם שהוא מתבשר בשורה טובה ואינו שמח נולד לך בן זכר רבך מוציאך לחירות ואינו שמח אם כן למה נאמר ולא שמעו אל משה (שמות ו ט) אלא שהיה קשה בעיניהם לפרוש מעבודה זרה שנ' ואומר אליהם איש שקוצי עיניו השליכו ובגלולי מצרים אל תטמאו (יחזקאל כז) ואומר וימרו בי ולא אבו שמוע וגו' ואעש למען שמי לבלתי החל וגו' (יחזקאל ח ט) הה"ד וידבר ה' אל משה ואל אהרן ויצום אל בני ישראל (שמות ו יג) צום לפרוש מעבודה זרה.